



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 24553/2024
19.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић, Јелице Бојанић Керкез, Драгане Маринковић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца Општине Босилеград, коју заступа Општинско правобранилаштво Општине Судрулица, против туженог ДОО „Југтурист“ из Босилеграда, чији је пуномоћник Мирослав Митић адвокат из ..., ради својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Врању Гж 431/23 од 13.06.2024. године, у седници одржаној дана 19.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Врању Гж 431/23 од 13.06.2024. године, дела првог става изреке у погледу одлуке о предлогу за враћање у пређашње стање.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против решења Вишег суда у Врању Гж 431/23 од 13.06.2024. године, дела првог става изреке - у погледу одлуке о предлогу за враћање у пређашње стање.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Вишег суда у Врању Гж 431/23 од 13.06.2024. године, дела првог става изреке - у погледу одлуке о одбачају жалбе коју је изјавио председник Општине Босилеград.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Врању Гж 431/23 од 13.06.2024. године у преосталом делу првог става - у погледу одлуке о одбачају жалбе коју је изјавио адвокат Бојан Перић и другом ставу изреке, и решење Основног суда у Сурдулици - Судска јединица у Босилеграду П 1189/23 од 01.02.2024. године у делу којим је одбачена жалба коју је у име тужиоца изјавио адвокат Бојан Перић и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Основног суда у Сурдулици - Судска јединица у Босилеграду П 1189/23 од 01.02.2024. године одбачени су као недозвољени предлог тужиоца за враћање у пређашње стање од 27.12.2023. године и жалбе од 27.12.2023. године које су против решења тог суда П 1189/23 од 27.11.2023. године изјавили председник Општине Босилеград и адвокат Бојан Перић.

Решењем Вишег суда у Врању Гж 431/23 од 13.06.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца од 22.02.2024. године и потврђено решење Основног суда у Сурдулици, Судска јединица у Босилеграду П 1189/23 од 01.02.2024. године. Ставом другим изреке, одбачена је жалба адвоката Бојана Перића из ... од 27.02.2024. године, изјављена против решења П 1189/23 од 01.02.2024. године.

Против означеног другостепеног решења тужилац је, и на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизију је изјавило Општинско правобранилаштво Општине Сурдулица, на основу одлуке Скупштине општине Босилеград број 06-289/2024 од 19.02.2024. године („Службени гласник Града Врања“ број 5/24) којом су послови правне заштите имовинских права и интереса тужиоца у предмету Основног суда у Сурдулици - Судска јединица у Босилеграду П 1189/23 поверени том правобранилаштву и оно, као законски заступник тужиоца, овлашћено за предузимање свих правних радњи до окончања поступка у том предмету.

По оцени Врховног суда ревизија је изјављена од овлашћеног лица, сходном применом чланова 51-53. Закона о правобранилаштву („Службени гласник Републике Србије“ број 55/14), јер одредбе наведеног закона не искључују могућност да јединицу локалне самоуправе која нема именованог правобраниоца заступа правобранилаштво друге јединице локалне самоуправе, када Државно правобранилаштво одбије да преузме њено заступање.

Одредба члана 404. ЗПП се на основу члана 420. став 6. тог закона сходно примењује у поступку поводом ревизије против другостепеног решења којим се правноснажно окончава поступак, а против којег се не би могла изјавити ревизија јер је донето у спору у којем не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде.

Ревизијом тужиоца добија се другостепено решење и у делу којим је одбачен његов предлог за враћање у пређашње стање. Тим решењем поступак се правноснажно не окончава, због чега ревизија тужиоца која је заснована и на члану 404. ЗПП (посебна ревизија), није дозвољена.

Из тог разлога, на основу члана 413. у вези члана 420. став 1, 2. и 6. ЗПП, одлучено је као у првом и другом ставу изреке.

Одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против другостепеног решења у делу којим је одбијена жалба коју је изјавило општинско правобранилаштво Општине Сурдулица, односно одбачена жалба коју је изјавио адвокат Бојан Перић, Врховни суд је нашао да је ревизија у том делу дозвољена (члан 420. став 3. ЗПП) и делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Решењем првостепеног суда, заснованим на члану 85. став 7. ЗПП у вези са члановима 18. став 1. и 52. став 1. Закона о правобранилаштву, одбачене су жалбе које су против решења П 1189/23 од 27.11.2023. године за тужиоца изјавили председник општине и адвокат Бојан Перић, на основу писаног пуномоћја које је издао председник општине. По становишту тог суда, јединицу локалне самоуправе пред судовима, управним и другим надлежним органима ради заштите њених имовинских права и интереса заступа правобранилаштво јединице локалне самоуправе, односно државно правобранилаштво ако, на захтев јединице локалне самоуправе преузме заступање, тако да председник општине није овлашћен да заступа тужиоца у овом поступку, нити може овластити адвоката за њено заступање.

Другостепени суд је одбио жалбу коју је за тужиоца изјавило Општинско правобранилаштво Општине Сурдулица и потврдио решење првостепеног суда о одбацивању жалбе које су изјавили председник општине и адвокат Бојан Перић. И по становишту тог суда, жалбе су изјављене од неовлашћених лица јер тужиоца у овом спору не може заступати председник општине или адвокат на основу његовог овлашћења, већ само Правобранилаштво општине, односно Државно правобранилаштво ако прихвати молбу јединице локалне самоуправе и преузме њено заступање. Из истих разлога другостепеним решењем је одбачена жалба коју је за тужиоца изјавио адвокат Бојан Перић, на основу овлашћења председника општине.

По становишту ревизијског суда, правилност побијаног другостепеног решења се сновано оспорава у делу којим је одлучено о дозвољености тужиоачеве жалбе коју је изјавио адвокат Бојан Перић.

Одредбом члана 51. Закона о правобранилаштву прописано је да послове правне заштите имовинских права и интереса јединице локалне самоуправе обавља правобранилаштво јединице локалне самоуправе, чије образовање и уређење се врши у складу са основима за уређење и организацију правобранилаштва прописаних тим законом. Према члану 52. став 1. тог закона, правобранилаштво јединице локалне самоуправе заступа јединица локалне самоуправе пред судовима, управним и другим надлежним органима, ради заштите њених имовинских права и интереса.

Тужилац је 27.07.2015. године донео Одлуку о Општинском правобранилаштву Општине Босилеград („Службени гласник Града Враћа“ број 14 од 03.08.2015. године) која је ступила на снагу 11.08.2015. године, али Скупштина општине није именovala општинског правобраниоца и његовог заменика, сагласно члану 10. став 1. наведене Одлуке. Тужиоцевим захтевима за ново запошљавање и додатно радно ангажовање извршиоца на пословима општинског правобраниоца, поднетим на основу Закона о буџетском систему и Уредбе о поступку за прибављање сагласности за запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник Републике Србије“ број 113/13 са каснијим изменама и допунама), није удовољено.

Тужилац, дакле, нема именованог правобраниоца који би, сагласно члану 53. став 1. Закона о правобранилаштву, обављао правобранилачку функцију у Општинском правобранилаштву основаном наведеном Одлуком. Одредбом члана 18. став 1. наведеног закона прописано је да Државно правобранилаштво може на захтев другог правобранилаштва, односно јединице локалне самоуправе пружити стручну

помоћ или преузети заступање. Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу је 11.10.2022. године обавестило првостепени суд да није у могућности да заступа или предузима процесне радње у име и за рачун тужиоца у овом поступку.

Одлуком Скупштине општине Босилеград број 06-168/2015 од 13.05.2015. године („Службени гласник Града Враћа“ број 8/15) овлашћен је председник општине да закључи уговор са једним или више адвоката који ће у име општине предузимати све послове правне заштите имовинских права и интереса општине, односно предузимати правне радње и користити правна средства пред судовима и другим надлежним органима ради остваривања имовинских права и интереса општине, њених органа, месних заједница, јавних предузећа и установа чији је оснивач општина, као и свих других правних лица чије се финансирање обезбеђује у буџету општине. На основу те Одлуке председник општине је 16.05.2016. године издао Бојану Перићу адвокату из ... писано овлашћење за заступање тужиоца у овом спору.

Следствено изложеном, тужилац нема именованог општинског правобраниоца, а Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу није прихватило да преузме заступање тужиоца у овом спору. У таквој процесној ситуацији, погрешно је правно становиште да су жалбе које је против првостепених решења П 1189/23 од 27.11.2023. године и П 1189/23 од 01.02.2004. године изјавио адвокат Бојан Перић недозвољене, јер су изјављене од неовлашћеног лица. Означени адвокат је жалбе изјавио на основу пуномоћја од 16.05.2016. године које му је издато на основу Одлуке Скупштине општине Босилеград 13.05.2015. године, којом је председник општине овлашћен да овласти адвоката за заступање тужиоца. Ту одлуку донео је орган јединице локалне самоуправе који је по члану 10. став 1. Одлуке о општинском правобранилаштву Општине Босилеград надлежан да именује општинског правобраниоца, због чега жалбе које је овлашћени адвокат изјавио против наведених првостепених решења нису изјављене од неовлашћеног лица и недозвољене у смислу члана 378. став 3. ЗПП.

Међутим, правилно је побијаним другостепеним решењем одбијена тужиочева жалба и потврђено решење првостепеног суда у делу којим је одбачена жалба коју је изјавио председник Општине Босилеград. Одредба члана 44. тачка 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“ број 129/07 ... 111/21), којом је прописано да председник општине представља и заступа општину, не односи се на заступање општине пред судовима, управним и другим надлежним органима ради заштите имовинских права и интереса јединице локалне самоуправе. Одлуку број 06-278-2/2019 од 01.11.2019. године („Службени гласник Града Враћа“ број 27/19), којом је председник општине овлашћен да заступа општину у свим судским и другим пословима пред свим судовима или надлежним органима у Републици Србији, донело је општинско веће - орган који није по општинском Статуту и Одлуци о Општинском правобранилаштву Општине Босилеград, надлежан за именовање општинског правобраниоца.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у трећем, а на основу члана 416. став 2. ЗПП у вези члана 420. став 6. истог закона као у четвртом ставу изреке.

У поновном поступку првостепени суд ће имајући изложено у виду, оценити дозвољеност жалби које је за тужиоца изјавио адвокат Бојан Перић, и о њима донети закониту одлуку.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић